

På kornet

MEDLEMSBLAD FOR
KORNBØNDENES INTERESSEORGANISASJON

KIO
NUMMER 1 2019
ÅRGANG 20

*Jo, for det første
må den generelle
kornøkonomi
styrkes*

KiO krever løft for korn

«Jordbrukets viktigste samfunnsoppdrag er å produsere de mat- og fôrvarene som det er naturlig å produsere i Norge, og dekke mest mulig av innenlands etterspørsel og lønnsom eksport.»

Som nyvalgt leder i KiO vil jeg benytte anledningen til å dele med medlemmene hovedtrekkene i hvordan jeg forankrer mine meninger om norsk kornpolitikk. De førende politiske dokumenter om jordbrukspolitikk i dette landet, det vil si gjeldende stortingsmelding og regjeringserklæring, som burde gi grunn til optimisme for norsk kornproduksjon.

I regjeringserklæringen fra Granavollen står det: «Jordbrukets viktigste samfunnsoppdrag er å produsere de mat- og fôrvarene som det er naturlig å produsere i Norge, og dekke mest mulig av innenlands etterspørsel og lønnsom eksport.»

Det er vanskelig å tolke dette annerledes enn at en del av det viktigste i samfunnsoppdraget er å ha en solid innenlands kornproduksjon. I dag er det markedsbalanse eller overproduksjon av alle de tunge husdyrproduksjonene. Men en økende andel av føreheter og proteinet blir importert. Ønsker en derfor å produsere mat og

fôrvarer innenlands så må det satses på norsk planteproduksjon, og da er innenlands kornproduksjon helt sentralt. Jeg tenker da på både de tradisjonelle kornslaga, men også proteinvekster som oljevekster, erter og åkerbønner. Skal vi opprettholde og helst øke den innenlandske reelle sjølforsyninga, er det ingen annen måte å gjøre det på enn gjennom en økt norsk kornproduksjon til mat og fôr. Kornsektoren er, når en ser nærmere på det, den delen av norsk landbruk som i dag reelt kan bedre forsyningen av mat dyrket i Norge. Jeg anbefaler på det sterkeste de som vil sette seg bedre inn i dette å studere all statistikk med mer som markedsregulator, Norske Felleskjøp, har framskaffet på dette i senere tid.

Hvordan får vi så det til i praksis

Jo, for det første må den generelle kornøkonomi styrkes. Vi må ha et importvern i bunnen som er så solid at det faktisk virker som et reelt im-

portvern, og som gjør at de som produserer norsk mat kan ha et anstendig utkomme innenfor rammebetingelsene for næringa. Det må gjelde både plante- og husdyrprodusenter. Det vil ikke bli noen økt norsk kornproduksjon hvis norske husdyrprodusenter får gjennomslag for å holde kraftfôrprisen så lav at kornbonden sitter igjen med knapper og glansbilder. I Granavollenerklæringen står det også: «Regjeringen vil ta vare på det unike ved norsk matproduksjon, som lav medisinerbruk, høy dyrevelferd og en lang verdikjede». Hvis regjeringen ønsker en lang verdikjede, må vi også forvente at alle aktørene i verdikjeden får sin del av inntektene i denne verdikjeden.

KiO forventer

Vi i KiO forventer at det nå blir gitt et skikkelig løft for kornøkonomien i årets jordbruksoppgjør, og vi forventer at både landbrukets egne organisasjoner og staten bidrar til dette i årets oppgjør. Vi i styret har vært hos alle avtalepartene og presentert KiO's krav som omtales annet sted i dette «På kornet». Vi må få en generelt bedret kornøkonomi slik at korn får sin del av inntektsutviklingen i verdikjeden. Utfordringen kornprodusentene må ta er å produsere de kvalitetene og volumer som etterspørres og trengs i både matkorn og fôrproduksjon. Når det er sagt må vi også være flinke til

å presentere de begrensninger som ligger i våre dyrkingsforhold ovenfor neste ledd i verdikjeden. Det vil si bakeindustri og kraftfôrindustrien/husdyrbrukere. Skal vi ha en lang verdikjede er det viktig og avgjørende at leddene i verdikjeden forstår hverandre, snakker sammen og at alle bidrar til at vi opererer innenfor det som er klimatisk og dyrkingsteknisk mulig. Det burde ha som konsekvens at sannsynligvis må husdyrbrukeren avstå fra de aller høyeste avdråttene.

Investert i jord og bygninger

Samtidig må produksjonsapparatet i kornproduksjon rustes opp slik at vi kan dyrke og ta vare på store stabile avlinger. Jeg tenker da først på at jorda må settes i orden med grøfting, hydroteknisk, kalking, kantrydding med mer. Men vi må også være en produksjon som settes i bedre stand til å ta ordentlig vare på avlinga med blant annet opprusting av mottaks- og tørkekapasitet i innhøstings- og lagringssesongen.

Da gjenstår det bare å håpe at avtalepartene og politikerne i dette landet tar kornproduksjon på alvor i tiden som kommer, gir det inntektsløftet som er nødvendig og støtter opp under den opprustingen produksjonsapparatet trenger.

Med det ønsker jeg alle medlemmer en god vekstsesong og håper på et godt samarbeid i tiden som kommer.

Fotograf: Harald Solberg

Innspill til jordbruksforhandlingene

KiO krever at inntektsbegrepet i jordbruket «vederlag til arbeid og egenkapital» splittes opp.

KiOs viktigste politiske dokument gjennom året er kravdokumentet vi leverer i møte med partene i jordbruksoppgjøret. I år krever vi prisøkning tilsvarende 60 øre/kg, etter feiljusteringer for tidligere, ikke dekte, kostnadsøkninger. En vesentlig del må komme som prisøkning, men vi aksepterer deling mellom prisøkning og økning i arealtilskudd.

Du kan lese hele kravdokumentet på våre hjemmesider kio.no. Videre her kan du lese et forkortet sammendrag av punktene.

1. Riktige tall i beregningsgrunnlaget, og ny behandling av kapitalkostnader

En forutsetning for landbrukspolitikken må være at næringens evne til å opprettholde og utvikle det driftsapparatet som utgjør arbeidsplassen, må vurderes adskilt fra lønnsevn. Realiteten i dag er at det tæres på eksisterende kapital, dvs. at kapitalslitet er større enn de investeringer som blir foretatt.

- KiO krever at inntektsbegrepet i jordbruket «vederlag til arbeid og egenkapital» splittes opp slik at det bonden må dekke av kapitalkostnader i egen arbeidsplass trekkes ut før arbeidsinntekten framkommer.
- KiO krever at arbeidsvederlag deretter beregnes i form av lønnsevne pr. time.

Avtalesystemet må altså endres for å ta hensyn til at bønder er selvstendige næringsdrivende som forutsettes å eie sin egen virksomhet. Uansett landbrukspolitiske mål vil teknologisk utvikling bety økt innsats av kapital for å etablere og opprettholde en arbeidsplass, fordi flere og dyrere bygninger og maskiner erstatter arbeidskraft på gårdsbruket. Lønnsom produksjon betyr at all investert kapital må forrentes. All ressursbruk må forsvare ressursenes alternativverdi, også i jordbruket.

- KiO krever at gjenanskaffingsverdi for nødvendige investeringer legges inn som kapitalvolum i grunnlagsmaterialet.
- KiO krever at det legges inn forutsatt realrente også til egenkapitalen, før arbeidsvederlag beregnes i form av lønnsevne pr. time.
- KiO krever at jordleie legges inn som en kostnadspost i grunnlagsmaterialet.

2. Endelig oppgjør med prosenttall og usikre framskrivninger. Innkomstgapet må reduseres kraftig

Selv målt som vederlag til arbeid og egenkapital har «inntektsnivået» i jordbruket ligget nær det halve av lønnsnivået for sammenligningsgruppene. Lik inntektsutvikling målt i prosent er da uansett uakseptabelt, og direkte misvisende som målestokk. Presentasjon av slike tall er også politisk ødeleggende for forståelse av de berettigede krav om økt lønnsomhet i matproduksjonen som må til for å rekruttere nye yrkesutøvere.

Jordbruksoppgjøret er ikke et lønnsoppgjør, men næringen må ha økonomiske rammebetingelser som gir grunnlag for en lønnsevne pr. time på høyde med andre næringer, dersom landets matvareproduksjon

og selvbergingssevne skal opprettholdes. Som i andre næringer må kostnadene både til vareinnsats og kapitalinnsats i produksjonen dekkes inn, og det resterende resultatet må kunne gi en akseptabel dekning til innsatt, effektivt arbeid. Lønnsevne pr. time er da et naturlig resultatmål.

- KiO krever at inntektsgapet reduseres kraftig - målt i lønnsevne pr. time – etter at et realistisk kapitalgrunnlag er gitt realavkastning også til egenkapitalen.
- KiO mener at et tilbud basert på at inntektsutvikling skal måles i prosent, må medføre at NB og NBS bryter på tilbudet. Da får Stortinget og regjeringen ta ansvar for landets matforsyning. Bøndene kan ikke fortsette dugnaden med tap.

En pålitelig inntektsutvikling betyr også at det må forhandles basert på tallgrunnlag for inneværende kalenderår. Usikre prognoser gir generelt uforutsigbare inntekter og kostnader. Variasjonsområdet for arbeidsvederlaget i jordbruket blir påvirket av begge faktorer, og øker ytterligere. Usikkerheten er naturlig nok større for neste kalenderår enn for inneværende.

- KiO krever pålitelig beregningsmateriale prognosert for inneværende kalenderår som forhandlingsgrunnlag for jordbruksoppgjøret. Det må systematisk bli etterkorrigert for feil i fjorårets prognoser, samt videre forhandles for den perioden Budsjettnemnda for jordbruket prognoserer for.

3. Full kostnadsdekning – utenfor inntektsrammen

Det er helt avgjørende at kostnadene dekkes fullt ut, basert på realistiske

Foto forrige side: Kornproduksjon er kapitalintensiv. Driftsoverskuddet skal dekke både forrentning av investert kapital og gi en arbeidsinntekt. Foto: Åsmund Langeland

KiO krever et netto inntektsløft tilsvarende en prisøkning på 60 øre/kg, pluss/minus korreksjon for endrede produksjonskostnader. En vesentlig del må komme som kornprisøkning.

forutsetninger, og at dette presenteres adskilt fra bondens arbeidsvederlag.

- KiO krever at kostnadsøkninger dekkes fullt ut, synliggjøres bedre og holdes utenfor inntektsrammebegrepet.

Jordbruksoppgjøret omfatter en verdikjede med stor kostnadsmasse utover bondens inntektsdannelse. Variable kostnader er i hovedsak markedsbestemte. Markedet gir i stor grad økte priser for sesongen 2019 med:

Gjødsel: 10–11 % for normal korn gjødsling

Såkorn: 15–20 % per kg for såkorn bestilt etter nyttår (dyre importsorter)

Diesel: 4 % for snitt månedene 12-1-2-3 vinteren 2018/2019 mot samme 2017/2018

KiO støtter seg på NFKs beregninger som viser en økning av variable kostnader for kornproduksjonen tilsvarende 10,4 øre/kg korn fra 2018 til 2019.

4. Økte priser og tilskudd

Behovet for et inntektsløft sammen med store kostnadsøkninger i produksjonen de senere år betyr at det er nødvendig med vesentlig økte kornpriser. KiO erkjenner at dette innebærer konsekvenser for norsk husdyrhold, og særlig kraftforkrevende produksjoner må utfordres på å sette seg selv i stand til å kunne ta sin del av kornprisøkningen. Ved produksjonsbalanse vil en økt kraftfôrpris kunne tas ut i økte produktpriser i markedet.

- **KiO krever et netto inntektsløft tilsvarende en prisøkning på 60 øre/kg, pluss/minus korreksjon for endrede produksjonskostnader.** En vesentlig del av inntektsløftet må komme som kornprisøkning, og med vekt på hvete, der markedet etterspør større volum.

KiO prioriterer bruk av økt kornpris for å bedre inntektsdannelsen i kornproduksjonen, men støtter også utredning av differensierte arealtilskudd ut fra størrelse på jordstykker. Det er vesentlige kostnadsulempetilknyttet drift av mindre arealer, men med norsk arealgrunnlag, der mye god jord har arronderingsmessige svakheter, må det også stimuleres til drift av mindre jordstykker dersom myndighetene ønsker økt matproduksjon. KiO mener også en må se på soneinndelingen på nytt og at dette tas inn i utredningsarbeid rundt differensiert arealtilskudd. Digitale hjelpemidler i kartarbeidet gir nye muligheter for poengsetting av hvert jordstykke, i stedet for soneinndeling som går på tvers av like dyrkingsområder.

- KiO støtter utredning av differensiert arealtilskudd ut fra størrelse på jordstykker og ber utredningen se på nye muligheter for arealtilskuddberegninger.

For matkorn er det viktig at bruk av prisnedskrivning vurderes ut fra konkurranse situasjonen for norsk matmel- og bakeindustri mv.

- KiO krever økt prisnedskrivning av matkorn, tilpasset årets kornprisøkning og tollvernet for norsk matmel- og bakeindustri.

5. Trygghetslager og optimal sortering/lagring

Matvareberedskap er i særlig grad en funksjon av tilgang til matkorn, men også førkorn er viktig i moderne husdyrhold. Lagerbeholdningen av norsk korn, herunder såkorn, bør derfor økes kraftig. Lagerkapasiteten må økes og være statlig finansiert, og det må settes måltall for en trygghetsbeholdning på laveste tidspunkt,

dvs. forut for ny innhøstingssesong. Utover et fastsatt minimums trygghetsnivå, vil slik lagerkapasitet kunne benyttes til overlagring av korn for å utjevne svingninger i produksjon og kvalitetsforskjeller fra år til år.

6. Grøftetilskudd for ny- og gammel jord

De seinere årene har enkeltbønder gjort en stor jobb med dyrking av nytt areal. Dette reduserer til en viss grad avgangen av kornjord på Østlandet. Avhengig av steinmengder er dyrkingen i seg selv en stor investering der kostnadene må fordeles over mange år. I tillegg kommer grøftebehovet på de fleste nydyrkingen. Nydyrkingen er i mange tilfelle gjort ned mot 1 m dybde. Drenering vil derfor ikke ødelegge mulige fornminner på nydyrkede arealer.

- KiO krever dreneringstilskudd også for nydyrkede arealer.

7. Avlingsskadeerstatningen

For KiO er det aller viktigst å oppnå best mulig økonomi i normalår. Likevel må vi ha en sikkerhet de årene avlingene slår feil.

KiO var aktive med å forklare kostnadene norske kornprodusenter hadde i 2018. Egenandelen for svært mange ble større enn de 30% ordningen sier bonden må bære. Grunnen til det er variasjon mellom arter og at mange har en ekstraverdi på sin produksjon grunnet kontrakter. KiO mener ordningen må rettes slik at den treffer best mulig, og at egenandelen må være nærmest mulig ambisjonen.

- KiO krever at alle kornarter og -kvaliteter blir lagt inn i grunnprisen for erstatning. Erstatningsbeløpet skal følge utvikling av mål- og noteringspris og endres årlig. Dokumenterte kvalitetstillegg som såkorntillegg skal legges inn.

Det har vært kraftig prisstigning for all gjødsel som skal brukes i 2019, uansett om den ble kjøpt i fjor sommer eller i løpet av vinteren. Foto: Åsmund Langeland

Regjerings-plattformen fra Granavollen er et viktig dokument også for kornøkonomien i årene framover. Bilde fra ovf.no

På tide at kornøkonomien styrkes

NFK mener styrkingen av kornøkonomien må fordeles med 10 øre på pris og 12 øre over arealtilskuddet.

Mange av oss kornprodusenter, særlig i sone 1 og 2, stiller oss nå uforstående til marksregulator, Norske Felleskjøps (NFK) uttalelse før jordbruksforhandlingene når det gjelder korn. På tross av at de også har uttalt at kornøkonomien må styrkes vesentlig. Som kjent går de for en samlet kornprisøkning på 22 øre kiloen.

NFK mener styrkingen av kornøkonomien må fordeles med 10 øre på pris og 12 øre over arealtilskuddet. Dette skal fordeles på to år, så økningen etter to år blir på ca. 40 øre. Jeg er redd for at det skaper en enda

større urettferdig økonomisk situasjon for kornbruk i sone 1 og 2. NFK går for en styrking av korn i sone 3, da det er størst avgang på kornarealer (over til gras) i de områdene. Deretter er det størst avgang av kornarealer i sone 1. Sone 4 og 5, Trøndelag, har over noen år hatt vesentlig bedre kornøkonomi enn sone 1 og 2, (og 3). De har jevnt over store avlinger av bygg. Det gir også en litt jevnere og forutsigbar drift.

Jeg synes det er lov å være skuffet over uttalelsen til NFK. De har som nevnt uttalt at kornøkonomien må

styrkes vesentlig, og er dette vesentlig? De er nok redd for ikke å bli tatt seriøst av kraftfôrbrukere, men det er vel lov å gå for en høyere pris enn dette, og likevel være svært realistisk. Vi får bruke nedskrivningsprinsippet for å dempe prisøkning på kraftforet. NFK, ved Lars Fredrik Stuve, har lagt fram hvor stort etterslep kornøkonomien har. Stuve signaliserte tidlig i vinter at prisøkninga burde være ca. 50 øre. Det har flere fylkeslag i Bondelaget gått for, og det burde være det minste Norges Bondelag bør kreve. Vi i KIO krever som dere vet 60 øre.

Skal vi ha mulighet til å rette opp skjevheter innenfor kapitalkostnader mm, håper jeg at KIO sine krav kan gi resultat. I de siste årene har gras gitt et betydelig bedre dekningsbidrag enn korn. Dette gjelder også sone 1. Selv om vi har høsthvete som år om annet gir vel 200 kg/da mer, er IKKE situasjonen slik bestandig, og snittet er lavere. Det samme gjelder mulig-

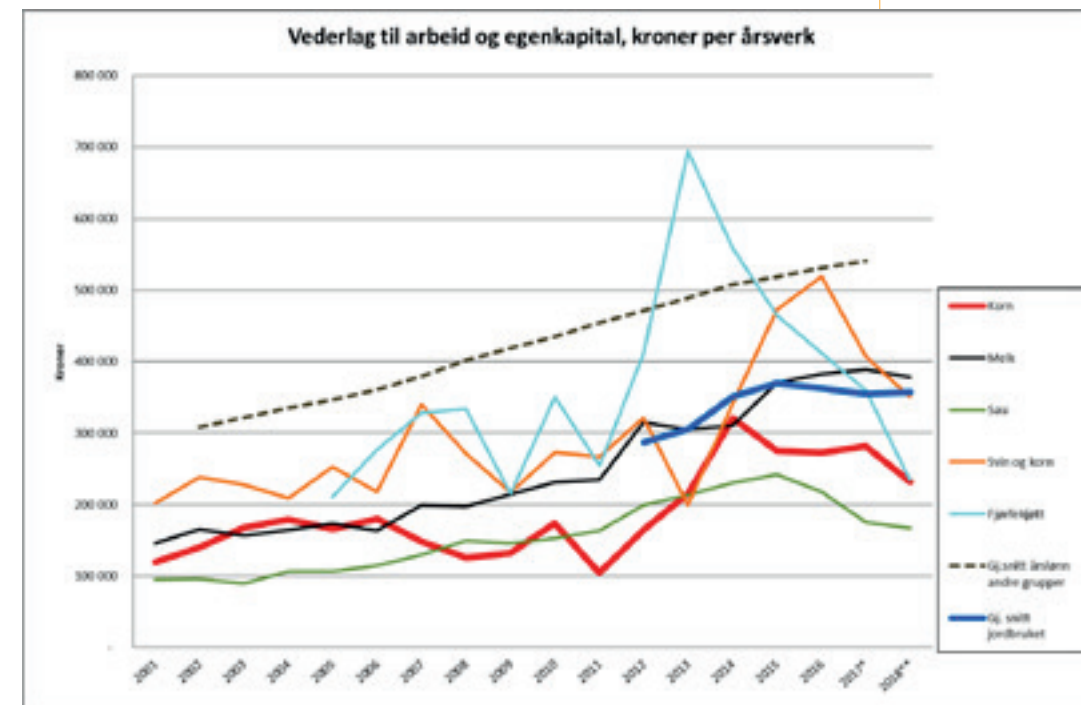
heten for mathvete (matkorn).

NFK har dokumentert hvor ille det er med overgang fra korn til grasarealer. I tillegg til at det trengs mye mer mathvete og havre, som det dyrkes mest av i sone 1 og 2. Fylkesleder i Nordland Bondelag uttalte i en artikkel i Bondebladet 28 mars 2019; at «det skulle ikke vært et tema å produsere noe annet enn korn på kornarealer». Innlegget dreier seg ellers om kanaliseringspolitikken. Faktum er at de siste 10 år har utviklinga dessverre gått feil vei - grasareal har gått ned med nesten 180 000 dekar i sonene 5-7, og kornareal har gått ned med omlag det samme i sone 1 og 3. Hvorfor skjer dette? Jo, kornøkonomien er drastisk dårlig, spesielt sone 1-3.

Så får vi satse på å bli hørt. God våronn og lykke til med jordbruksforhandlingene.

Av: Rune Sandsether, nestleder

Økonomien i ulike jordbruksproduksjoner. Kornøkonomien har tapt terreng siden 2014. Fra Norske Felleskjøp 2019.

Såkorndyrking krever egen tresker, korntørke og lager. Ekstra-kostnadene gir en høyere kornpris, som avlings-erstatningen ikke tar hensyn til. Foto: Åsmund Langeland

Norsk såkorn – grunnlaget for vår kornproduksjon

Handtering av kornet føyer seg inn i det normale: Mye positiv omtale, men når det kommer til handling, dvs kr og øre, så er festtalene glemte!

Kontraktsdyrking

Felleskjøpet Agri (FKA) og Strand Unikorn (SU) står for produksjon og salg av statskontrollert såkorn i Norge. Såkornet dyrkes hos såkornavlere på Østlandet og i Trøndelag. FKA hadde sist år 354 dyrkere av såkorn, totalt 124.000 da. Det stilles store krav til en såkornavler for å oppnå de kvalitetene som det er behov for. Såkornet dyrkes etter de bestemmelse og vilkår som gjelder. Blant annet må arealene være fri for floghavre, dyrkerne må ha egen tresker som kun går på godkjente areal og en må ha lagerkapasitet til hele avlingen. Sortsvalg gjøres i samarbeid med ønsker fra såkornforretning og dyrker.

Hva lærte vi av tørkeåret 2018

Såkorn og såkornberedskap ble kommentert gjennom hele det vanskelige «tørkeåret» 2018. Både faglag og departement hadde fokus på dette. Såkorndyrkerlagene i FKA og SU sendte et kravbrev til Norges Bondelag og Norsk Bonde og Småbrukerlag 16. august i fjor i forkant av «tørkeforhandlingene». Vi erfarte at egenandel for en spesialproduksjon som såkornproduksjon er, hadde en egenandel på nærmerer 45%, ikke 30%. Vårt krav til faglagene var følgende;

«Såkorndyrkerlagene i FKA og SU krever at basis såkorntillegg på 42 øre/kg (gjennomsnitt av arter og sorter) skal utbetales for det volum

Kornet renner fra såhusene.

som er berettiget avlingsskade erstatning. Vi ber faglagene NB/NBS kreve disse ekstra midler fra Staten som et bidrag for å holde oppe norsk såkornproduksjon. Vi ber også om at dette blir permanent tatt inn i avlingsskade forskriften».

Men, ingenting skjedde! I det hele ble det som normalt svært liten fokus på korn fra faglagene. Vi ser jo i ettertid at dette var feil. Vi mener og tar det som en selvfølge at fjorårets store utbetalinger i landbruket blir grundig evaluert av staten/faglagene slik at vi for ettertid ser hvordan utbetalingene «traff» i forhold til virkelige tap hos de ulike produksjoner. På kornsida ble det for staten en innsparing på ca. 1 milliard kroner. Lav avling ga mindre kostnader på prisnedskrivning og økte tollinntekter på import.

Handtering av kornet føyer seg inn i det normale: Mye positiv omtale, men når det kommer til handling, dvs kr og øre, så er festtalene glemte!

Såkorneredskap

Alle snakker om viktigheten av beredskapslager. Såkorneredskap er et samfunnsansvar! Klimaendringer gir økt risiko for avlingssvikt. Korn har større risiko og større økonomiske svingninger enn andre landbruksproduksjoner.

Viktig at en trygg ordning kommer på plass snarest. Fjoråret viser i all tydelighet at et beredskapslager på i størrelsesorden 40% av såkorn-

behovet er nødvendig. Dette koster penger, noe staten bør bidra med. Det er også muligheter å lage ordninger slik at såkornavlere kan lagre korn fram til sommeren når en ser hvordan året utvikler seg.

Import kan i noen år være en løsning, men når ekstremvær kommer, rammes også svært ofte våre naboland hvor det kan være aktuelt å få såkorn fra. Dette så vi tydelig i år. Norsk landbruk er avhengig av at norsk såkorn baseres på sorter som egner seg i Norge og som fremavles her. 90% av alle kornprodusenter har mindre enn 500 da, snitt på 271 da. Statskontrollert såkorn er grunnlaget for denne kornproduksjon og gir oss også til enhver tid det beste utvalg av sorter og arter tilpasset norske forhold.

Såvaresituasjonen per 1. april

Det er sådd rekordstort areal av høstkorn sist høst. Det ser ut til å være varierende overvintring. I skrivende stund ligger mye under snø. Selv om 30% av høstkornet skulle gå ut, er det ifølge FKA nok såvare på lager. Fortsatt er det et brukbart utvalg i norske sorter, i tillegg til en del sorter fra i hovedsak Danmark og Finland. Disse er utvalgt for å kunne passe med veksttid i Norge.

Av: Atle Tærum, styremedlem i KIO (Nylig avgått leder i FKAK; Felleskjøpets Kontraktavlerlag)

Høstkorn - utfordringer

Konklusjonen etter høstkornvandring denne uka ble at vi må ha is i magen

Vinteren 2019 har for mange vært noe tøff for enkelte høstkornskifter. Dette skyldes blant annet at det ikke var tele i jorda når snøen begynte å legge seg, og de fleste stedene på Østlandet fikk betydelig med snø. Men variasjonene er store i år. Jeg skal over en ukes tid ta for meg hvordan det ser ut for min drift og mine skifter. Jeg dokumenterer situasjonen med noen bilder.

Høstrapsen har overvintret bra her i Hurum i år. Den liker tydeligvis lite tele i jorda, og greit med snø som isolasjon når det er kaldt. Den er ikke utsatt for snømugg.

Høstbygget står også grønn og fin etter at snøen er borte. Blir spennende og se hvordan den takler situasjonen uten snø, og temperatursvingninger utover seinvinteren og tidlig vår.

Høsthvete ser derimot ut til å ha taklet denne typen vinter dårlig. I mitt tilfelle har jeg sorten Ellvis. Mye snømugg, og ujevnt med friske, grønne planter. På noen områder ligger plantematerialet grått og dødt i overflaten. Men fjerner en det grå plante-

materialet er det grønt under, og røtene ser bra ut. Så uvisst hvordan dette går. Dette er i slutten av uke 13.

Saktere utvikling

Utvikling i uke 14 har gått veldig seint i forhold til 13, som var varm. Så situasjonen er fortsatt vel spennende i forhold til hvor mye av plantene som overlever. Jeg har dessverre en følelse av at en god del må såes om av høst-hveten, kanskje 30-50%?

Her på gården er vi ferdig med å spre 6 kg N/da på 250 da høstkorn/oljefrø denne uka.

Konklusjonen etter høstkornvandring denne uka blei at vi må ha is i magen og se an før en tar beslutning med å så om igjen. Enkelte åkrer kan det gå bedre med, enn det en frykter. Heldigvis varsler såvarefirmaene at det fortsatt er greit med såvarer.

Så får vi håpe at det kan gå bedre enn fryktet. God våronn og ny sesong.

Av: Rune Sandsether, nestleder
Foto: Harald Solberg

Årsmøte 2019

KiO gjennomførte sitt årsmøte i Oslo 13. februar. På møtet takket styreleder John Lilleborge for seg, og KiO fikk tre nye styremedlemmer. Vi takker John og de andre avgåtte styremedlemmene for godt arbeid for kornbønders beste gjennom flere år.

Før årsmøtet startet holdt nyvalgt styreleder i Norsk Bonde og Småbrukarlag, Kjersti Hoff, og nestleder i Norges Bondelag, Bjørn Gimming, to veldig interessante innlegg med tittel: «Kornøkonomi fremover – i lys av

krisepakka og avlingsskadeordningen». Begge var enige om at klimaeendringene er en viktig grunn til at Norge må holde seg med en kornpolitikk som sikrer størst mulig stabilitet innen kornproduksjon og at vi sikrer en beredskap for såkorn og matkorn. I forhold til internasjonale handelsavtaler var imidlertid tilnærmingen forskjellig. Etter innleggene ble det en god diskusjon der KiO sendte med mange innspill organisasjonen kan ta med videre i utformingen av jordbrukspolitikken.

God stemning mellom foredragsholdere og avgående og ny leder under årsmøtet i KiO. F.v: John Lilleborge, Bjørn Gimming, Kjersti Hoff og Håkon Tørrestad. Foto: Harald Solberg

Hvem satt i styret

Årsmøtet gikk rolig for seg, med både historikken for 2018 og planene for 2019. Hele årsmeldingen finner du på våre hjemmesider kio.no. Arbeidsplan for 2019 ble diskutert og i hovedsak videreført arbeidet fra 2018.

Den store spenningen lå i valget, da styreleder og to styremedlemmer ikke tok gjenvalg:

John Lilleborge – styreleder
Ole Albert Bøhn og **Ottar Kjus** – styremedlemmer

KiOs nye styre ser da slik ut:

Håkon Tørrestad – styreleder
Rune Sandsether – nestleder (etter styrets konstituering)
Mari Gjestvang – styremedlem
Atle Tærum – styremedlem
Ole Peder Hubred – styremedlem

Vi takker John Lilleborge, Ole Albert Bøhn og Ottar Kjus for jobben som er gjort og ønsker det nye styret lykke til med arbeidet for kornbøndenes økonomiske, faglige og sosiale interesser (KiOs formålsparagraf)

Mye høsthvete er helt eller delvis ødelagt av snømugg. Men sjekk om det finnes noe grønt under det grå og rosa dekket.

Styremedlemmene – hvem er de

På årsmøtet ble store deler av styret skiftet ut. Vi fikk ny leder og nestleder fra det gamle styret. I tillegg kom tre nye styremedlemmer inn. Vi ønsker at medlemmer skal ta kontakt med styremedlemmene for å spille inn viktige saker for dere. Her kommer derfor en presentasjon av dem:

Håkon Tørrestad, leder

Bosted: Sandefjord, Vestfold

Areal: ca. 190 daa eid, ca 310 leid areal, 350 daa skog

Produksjon: Korn, grovfor for salg, leiekjøring, utleie av boliger

Medlem i KIO: Siden stiftelsen

Kornsaker: Korn er nøkkelen i forhold til selvforsyning, både som matkorn og som del av for til dyra - må snu utviklinga med stadig økt importandel i mat og fôr. Beredskapslagring, karbonregnskap på korn

Atle Tærums

Bosted: Øvre Eiker i Buskerud

Produksjon på gården: Kontraktsdyrking av såkorn og engsvingel, konserveserter, oljevekster til mat og kontraktsdyrking av plommer. Videreforedling av frukt (plommer) og bær (stikkelsbær, svarthyll, blåbær) til ulike safter og fruktviner. Salg fra gårdsutsalg, via Bondens Marked og direkte til restauranter og barer.

Medlem i KIO: Siden oppstart

Kornsaker: Forandre holdninger til korn i Norge som den viktigste landbruksproduksjon. Korn sees hovedsakelig på av faglag/myndigheter

som kun en innsatsfaktor i husdyrholdet. Korn skal ha like god økonomi som andre produksjoner. Viktig med kanaliseringspolitikken, men den må være balansert, slik har den ikke utviklet seg.

Mari Gjestvang

Bosted: Nes, Hedmark

Produksjon: Korn, skog.

Aktivitet utenom garden: Fylkespolitikker, diverse styreverv.

Medlem i KIO: Siden stiftelsen.

Kornsaker: Bedring av økonomiske rammebetingelser for norsk kornproduksjon sikrer størst mulig selvforsyning av både fôr og matkorn. Staten bør gi nødvendig støtte til vanningsanlegg og korntørker. Støtte til nydyrking bør også vurderes.

Beredskapslagring av både såkorn og matkorn er helt nødvendig i ei tid med store globale utfordringer

De siste to styremedlemmene blir presentert neste gang

Store deler av styret samlet etter framlegging av KiOs krav for LMD. F.v: Mari Gjestvang, Håkon Tørrestad, Atle Tærums og Ole Peder Hubred.
Foto: Harald Solberg

